

66-4

КУУКАН АНАТОЛЬ

Үрнд йилл уга

91

ЖУУЖАН АНАТОЛЬ

УДК 821.52
ББК 84(2)6
6

Үрнд йилл

УГА

ЖЕЛВРМУД

4-33

Ээжин йөрэл

аста эмгн эрэ көндрэд хойр
суулһта усан үүрэд эрг өөд-
лж йовтлнь, өмнэсь хойр

бичкн көвүн тосж ирцхэв.

— Мендвт, ээж!— гиж сурад: «Үүрч йовсн усан манд буулһж өгтн. Бидн үүрэд тана герт күргэд өгчкнэвдн,— гиж көвүд келв». Эмгн эднэ үг сонсж усан буулһад:— Тадн хамаһас намаг үзж ирвт? — Бэртн! — гинэд теднэ негнднь коромыслан өгв.

— Би түрүлж үүрнэв,— гиж келн Бадм суулһта усиг ээмдэд үүрэд харв. Эмгн көвүдин өмннь һарад хаалһ зааж өгх күн болад, адһн герүрн дахулад харв.

Хойр көвүн селгэдэр үүрэд удлго эмгнэ герт күрч ирцхэв. Көвүд усинь буулһж өгчкэд, ээж, та гертэн һанцарн бээдвт?— гиж сурцхав. «Э, һанцарн кесг жилэс нааран бээһэв, кукд. Нег көвүтэ билэв, терм дөчн негдгч жил дээнд мордад, Төрскэн харсж йовад өңгрлэ. Ода государствас пенстэ бээнэв.

Хот-хувцар түрү угав, бээдг герм сэн, зуг, һан-

царн болад зэрмдэн эвго болна,— гиж эмгн хойр бичкн нөкдтэн цээлһж келж өгв.

Тер хоорнд, Сарц эрст өлгөтө бээсн зург одж хэлэв.

— Бадм наарлч эн зург ирэд хэлэлч. Баахн настандан эн ээжин көвүнь өнгрж. Погонднь хойр одн бээнэ. Ода бээсн болхнь майор эс гиж подполковник болж одх күн бээж. Хоюрн зерг хэлэлдж бээжәһэд хэрү эргэд: «Ээж тана түлэнтн альд бээнэ? Бидн хамхлж өгнөвдн,— гиж келэд, сүкинь сурж авад, көвүд хоюрн үүд-түүдт күрглго түлэһинь хамхлад орулад эмгнд өгв.

Мендлэд һарад йовн гижәһэд, хойр көвүн хоорндан шимлдж оркад:

— Ээж танд маңдурас авн мана 5-гч классин пионерск звенон көвүд-күүкд селгэдэр ирэд уситн, түлэһитн зөөж нөкд болцхахмн. Тигэд, та мана пионермүд иртл уснд бичэ одтн,— гиж эмгнд закцхав.

Маңдуртнь эмгн уснд һарад йовн гижэтл нег күүкн, өөрән нег көвү дахулсн орж ирв. Күүкд эмгнлэ мендлж оркад: «Та уснд одхар бедрж эс бэнт? Уситн бидн авч ирхэр ирвдн. Суулһан өгтн?»—гиһэд күүкн суулһиг авад уснд гүүһэд йовж одв. Тер хоорнд Эммаг дахж ирсн Борис сүк авад, һаза мод хамхлад герт орулад белдчкв. Эмма ирн усан буулһчкад, эмгнә таз авад дарунь полынь уһаһад оркв.

Цаста эмгн адһж босад, һал түлэд цэ чанв. Күүкд көдлмшән чилэчкэд һархар седхлэ:— Күүкд би цэ чанжанав ууһад һартн,— болжана. Хоюрн нег-негн талан хэлэлдэд, арһ уга цэ уухшвдн гиж келж болшго болад, цэ болхиг күлэлдв.

Эмгн цээһән чанн йовж,— күүкд тадниг гермүд эргэд күүнд ус зөөһэд, түлэ хамхлад йовхла багштн керлдхмн бишви?— гиж сурв.

— Ээж бидн танд эврәннь звенон шиидврэр ирж нөкд болж бээнэвдн. Мана багш иим туста көдлмш

кехлэ амрад бээнэ. Бидн сурһулян дасчкад, танд ирж нөкд болж йовнавдн,— гиж эмгнд күүкд цээлһж өг-
цхэв.

Күүкд тоогдад, мөндлж авад, маңһдур тан тал оң-
дан күүкд ирх, күлэтн,— гиж келэд хэрцхэв.

— Элдү сээхн йовдл. Бичкн сурһуль дасж бээх
күүкд медэтэ күүнд ирж дөнг нөкд болна гидг икл
сэн сурһмжин көрңг. Мана орн-нутгт өнчн, көгшн күн
хэлэвр уга үлдхш. Тер бичкн күүкд көгшн нанд ус авч
ирэд, мод хамхлад, пол уһаж өгэд ямаран ик дөң?
Эврэн болхла усан авч иртлэн икэр түрнэв, полан
болхла нурһм өвдэд уһаж чадхшв. Сээхн иньгүдм,
баатр нутгтан бахта байрта, эк-эцкдэн таалврта, су-
рч йовсн сурһулян сээнэр дассж, төрскндэн чийрг йо-
ста гидг эздүд болж өсцхэтн!— гиж эмгн арднь үнн
седклинь уханас йөрэл тэвв.

Укка	3
Үрнд йилһл уга . .	40
Хойр үр	54
Ээжин йорэл	79
Зүүдн	82
Дневник	85
Шин вожат . . .	89

Анатолий Манджиевич Кукаев.

57.

НЕТ ДЕТЕЙ НЕ РОДНЫХ.

На калмыцком языке.

Редактор А. Б. Бадмаев. Художник И. И. Харсеккин.
Художественный редактор Н. Д. Будников.
Техредактор Я. Ф. Гайдаш. Корректор З. Б. Улюмджиева.

Калмыцкое книжное издательство, г. Элиста, 1966 г.

Сдано в набор 16.IX-65 г. Подписано к печати 19.I-66 г.
Авт. л. 3,95. Уч.-изд. л. 4,2. Печ. л. 5,63. Бумага 60×84¹/₁₆.
Тираж 1 000 экз. Заказ № 5764.
К00004. Цена 15 коп.

Краевая типография, г. Ставрополь, ул. Артема, 18.